

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Explicatio in epistolas et evangelia, quae tot anno cantantur - Cod. Ettenheim-Münster 164

Erndlin, Joachim

[S.l.], 1624-1638

Commentaria in evangelia dominicalia

[urn:nbn:de:bsz:31-114264](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-114264)

Euangelium dominicæ 3^æ Adventus, 33

COMMEN

TARIA IN Euangelia dominicalia *

CA P V T I^m Euangelium dominicæ 3^æ

Aduentus *

Euangelium hoc desumptum est ex Luc. 1. 1. Euangelium
a. uerum 20 usq. ad 34 de re mi. ac contenta dominicæ 1^æ
aduentus et fu. Matth. 11. 2. 24 fu. Marc. 1. 13. initium
sunt hinc quia et Ecclia amur suu hinc oportet
datur.

SYNOPSIS,

Et NEXUS *

Cum. Christus 6° die ante Pascha p. ante cedens
mortem Chri. anno a Chri. nato iuxta Baronium
34 in Bethaniâ apud Nazareth canas per primo
die 5° scilicet ante Pascha post lacrymas in monte
Oliueti ex urbe Hierosolymitana processit fuit
triumphans urbem ingressus est, et postquam ibi
stupenda facit et dixit in templo redijt eodem die
in Bethaniâ die sequenti qui fuit 4ta ante Pascha
post ficut in uia arefata redierunt et Hieroso.
lyman ubi n. sine insigni uictoriâ disputatio
res peracta in Pharisa. et Saduceis de rebus q. ha.
bantur Matt. 21. Joa. 12. Marc. 12. Luc. 20. laudatib.

Cap 1
re. ueritate e. pte
lenig. sit hoc uer
ppa. uerba scriptura
accommodatur. off. re
exemplu. Ecclie q.
quodis modis se uer
horu. modoru. ppa.
uaria. ut euangeli
dubia. uel offe. re
alibi. scriptura. n. p.
rem. hacten. q. abo
et artia. arte. cedel
dely. et attendent
ria. fidei. transmitt
q. habenda. rão
uel. constitutione
animis. ss. Patrum
i. n. infallibilis. est.
dico. re. curanda. et
dignitate. qui. p.
itatum. et. p. p.
heca. Barradiu.
libro. 1. uer
dationu. Euan
legone. bibli
p. p. uer
20
5 29

Commentaria in Evang. Cap. 5^m

vidua paupercula cepit e templo una cu discipulis
 qui egressi locos conuerunt in templi Hierosolymita
 ni opinia structura raptiq; tanto stupore fuerunt
 ut plures uel plurima uoce dnu accepere ad Christum
 illuq; compulserit hi uerbis marci ruz appie quales
 lapides, et quales prustura hac occasione y motus Chri
 respondit in hoc edificio n remanserunt lapides super
 lapide, quo responso dato excedit ad uerba eu discipu
 li in monte oliueti, quo eu peruenit et e regione
 templi concredipret interrogantibus eu secreto petro
 loae et iacobo iuxta eu. Marc. de. 13° q de templo
 q dixerat de q; illu aduentu et consumaone sacali
 uerba Matt. 24 multa egregia dixit de hi q; futu
 quoru pars magna erant et ea, q; tu in hac
 sa aduentus dominica tu in ultima pte pento
 costu hntur cuius Antia ultima euangelio
 reuimus ad locu suu; illis naa et extenuis
 diu iudicij, eiusq; signa antecedentia.

Quaerita circa sextum

Quaeritur 1° circa uerba haec Erant signa in
 sole quanta illa sunt signa R. et Marc. 13.
 et Matt 24 haec erant sol obscurabitur Luna
 n dabit lumen, Stella de caelo cadent.
 Quaeritur 2° an aliquo modo sensibilibus ita
 sunt futura in sole. Stella et Luna q; locu
 sunt, qui haec metaphoris de recta d'compa
 ritura ob p'pensionu uehementia et hoibus
 q; qia fulgere uidebantur laicis, uel de
 hoibus in fannis doloru et tristitia tenebris

signa antea
 delectia antea
 mul die iudi
 cij

Haec so p'hibe
 tar fuer.

Quaerita circa
 reseruari elgant
 80 ad spickil et
 diuina ut cu
 ibidem sum capu
 uibilibus future e
 uerba illa p'prie p
 uisione hntum e
 more spiri tualis ob
 se nec horore uifi
 Quaeitur 3° q
 Hic Chryost. im
 rando uoluntis h
 modo, q; obscurat
 p'ri tu q; obscurat
 uibilibus ful ya t
 qua p'ri nantur
 obscurata e sum
 nlan uel nec hor
 p'ri uel post iudi
 comburet null
 lora 21° sicut
 uel q; p'ria cam
 d'itup conuicij
 p'nterpositione
 nati d'p'p'oi
 ror lumen q; iudicij
 q; apparera h
 q; uerantur h
 q; uerantur h
 q; uerantur h

Quaerita circa Textum

versatarij eligant uti videtur apud Aug. epila
80 ad Eliphium et Hieron. in hunc locum bio tu
dicendum est ut origene t 30 in Matt. p. da d. d. d.
ibidem quos sequuntur et coiter reantiores et sen
sibilitate futura esse, ratio talis quod sine absurdo
verba illa p. prie sunt accipi, talis quod hinc per ex
nitione talium effectus sunt colligendi n. g. e. t.
m. b. r. e. s. p. i. r. i. t. u. a. l. i. s. o. b. t. e. n. e. b. r. a. t. o. , l. a. p. s. u. s. , n. e. r. u. i. d. e. r. i.
j. i. t. n. e. r. t. e. r. r. e. u. r. g. i. m. o. o. s. f. o. l. e. t.

Quaeritur 3o. quo modo sint obscuranda silent
Hier. Chrysost. in Matt. et alij n. nulli fore obscu
randa ex nimio Chri aduentu splendere eo
modo, quo obscurantur stelle aduentu sole, sed n
sibi talis quod obscurabuntur ante aduentu Christi uti
videlicet talis quod terroris alius n. incurrerent, quod
quem Chri manifestas incurrerent, sicut Origene l. c.
obscuranda i fumo ascendente ex igne accensuro
orbem sed nec hoc p. b. r. q. a. h. i. c. i. g. n. i. s. a. c. c. e. n. d. e. t. u. r.

Textum
Luce 21. d. l. e. n. d. u. s. i. g. n. i. s. e. t. f. o. r. e. o. b. s. c. u. r. a. n. d. a
vel p. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. i. n. t. a. t. i. l. a. m. i. n. i. s. , u. e. l. p. s. u. b. t. r. a. p. t. i. o. n. e. m.
d. i. a. e. n. e. m. c. o. n. c. u. r. s. u. s. d. i. u. i. n. i. a. d. i. l. l. u. m. i. n. a. t. i. o. n. e. m. u. e. l.
p. i. n. t. e. r. p. o. s. i. t. i. o. n. e. m. d. e. n. s. i. s. s. i. m. a. e. n. u. b. i. s. , d. u. o. p. r. i. m. i.
m. o. d. i. o. b. s. c. u. r. a. t. i. o. n. i. s. o. l. i. s. c. o. m. m. o. d. e. c. o. n. u. e. n. i. u. n. t. e. p. o. t. e.
r. i. o. r. l. u. x. a. e. q. u. o. d. e. t. A. p. o. c. a. l. y. p. s. i. n. g. u. i. n. e. a.
d. i. a. p. p. a. r. e. n. t. u. r. s. i. c. u. t. s. t. e. l. l. a. d. e. c. a. e. l. o. c. a. d. e. n. t.
1. o. a. p. p. a. r. e. n. t. e. r. n. o. n. i. p. s. o. f. a. c. t. q. u. o. d. s. u. n. t. o. b. s. c. u. r. a. t. a.
2. o. c. a. d. e. n. t. u. r. e. y. p. s. a. n. q. u. a. d. i. l. l. a. , q. u. a. s. f. i. x. a. s. a. p. p. e. l. l. a. m. u. s.
i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. s. i. n. p. t. a. M. a. t. h. e. m. a. t. i. c. o. s. s. u. n. t. l. o. n. g. e. m. a. i. o. r. e. s.

obscurabunt
in aliquos et
male p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
Chri aduentu
splendore.

obscurabunt
pri. u. d. e. c. e. n.
nahati lumi
n. i. s.

Cap. 10
Templo...
et consumat...
dixit des...
ca, q. tal...
ultima p...
ma eua...
naa et...
ita ad...
Textum
sunt signa
a R. et Marc.
Hoc dicitur...
calo cadent.
possibilitate...
et lara...
le rura...
mensal...
legicand...
est h...
trebis.

14 Evangelium Matthei 1^a Adventus.

terra et illa, quas angeli ex inflammatis ophalatio
ribus formatas instar fulgurum in terra et caelo
vel aere vibrabunt.

et pressura
et angustia
horrorum

Quaeritur 1° circa illa verba In terris
erit pressura, quae hanc pressuram confusio, et ex ha
coarctatione et angustia hominum orta ex horribilibus
tempestatibus et a quarum commotio nubibus caesatibus
ingentem et adeo horrendum strepitum ut homines con
fundendi sine animo reserentes quod factum opus sit, nisi
nulli confusione hanc tribuent motum et se non ma
ris ita ut sensus sit quod confuso sonitu et quod tepidus
gracius satis manifesta indicat sensum verum
quod explicat vulgatum. Et 2° ex eodem et gracio
illa est representatio quasi epandimatio orta ex ter
more et expectatio malorum oculi impendentium

et Angeli
more et horrore

Quaeritur 2° circa haec verba Virtutes
caloribus quae sunt illa virtutes quae commotio nec
his verbis adhibet causam antecedentem timoris uti
gitur ex caelesti particula nam, scilicet vel quae calor
conjunctionesque adeo admirabiliter habebunt ut
in solidis inflammabilibus sine caesatura eius modi
tempestatibus fulmina fulgura et dicitur virtutes
ob rem quae sunt in inferiora vel quae ipsimet angeli
virtutes et efficaciam et potentiam dicitur sunt opam
locatur ut deficiente natura ad talia terribilia
ipsi illorum sunt auctores, sunt quae et hoc modo ex
plicent nec mirum ista in hominibus contingere id
ipsi nec angeli ex tam horrendis spectaculis moue
buntur timore reverentiali et admiratione

Virtutes sunt
et vim

Quaeritur
et prior
et virtutes
et horrore
et timore
et admiratione

Quasita circa textum.

n° 6. prior sensus magis ad litera' auerit.
 Quasitur 6° q^uia sunt haec futura et qual
 duratura sicut ad 2^m Abulensis q. 101. durat aliquot
 hora 2^{ae} aut tres horas sic a. erunt sufficiens dies
 signum rei n° 6a futura. Barroding tom 3. ar
 bitratur duratura p. plures horas, imo dies, eo quod
 credibile sit has tenebras n^o fore miris durabiles,
 quia fuerint tenebrae Aegyptiaca, q^uia durarunt
 dies 3^{ae} - 22. res inuenta est. ad 7° futura
 ante Chri' aduentu' p^o ipso t.

Preabunt
 Paulo libro
 Chri' aduentu'.

Quasitur 7° circa uerbu' Tunc uidebunt
 filiu' hois 1° q^uo hic 2° cur sic uocetur 3° a uer
 turus sit q^uo sit uenturus an sit in hunc mundum
 uenturus. 4° si in hunc mundu' sit uenturus in
 quel' locu' 5° quo tempore. 6° quo modo. 7° in qua
 ffene. 8° ad m. Chri' hic filiu' Hois dⁱ colligitur solatio
 ex rplⁱca titulo 1° ex contextu ipso 2° ex g^raco t. 4° h^ois
 hic n. rplⁱcem adit articulum ita ut iuxta
 illud legendum sit. Mul' filiu' illius hois uocat
 a. d. dⁱ in sacris adagis veteris testamenti q^uia
 a. t. g^raco attributu' hoc filiu' Hois Chri' tribuit
 n° 1° significari hoc p. duplicem articulum.
 2° caa sunt ita p. ut significaret hoc ipso lo
 quendi modo se uenere hois' a. t. et ab Adamo
 origine' trahere licet sine p^ore ex uirgine sit
 natus ita Nazians orat. 4. de Theolog. et facit
 phrasim scripturae significat. n. dicitur loque' di
 modis et id' quod homo, q^uia n. scriptura gene
 ratim filius hois uocat compreh' dit et Adamu'.
 2° ut significaret nobis ipso noie, q^uia misericorditer

8° quatin'
 capite
 solatio
 dicitur
 filiu'

solatio 2°
 Cur Chri'
 dicitur filius
 hois
 2° 1°

Aduentu'
 inflammatis ophthal
 m...
 la uerba p. term
 ra confusio, et op
 prepara' hanc op
 oral eo horribili
 motio ubi caepit
 cepit et hoies co
 l' facto op^o sit,
 et motus et se no
 sonitu' q^uo textu
 t. serpu' n^o m. q^u
 ex coel' t. g^raco
 ad m^o orta, ex h
 orbi' imp^o dentia'
 uerba uirtutes
 que commotio uer
 xty' timoris et
 m. uel uel ga calo
 motu nocte uel
 abili habebunt
 fatura eius mo
 ara dⁱ uirtute
 uel ga ipsemet arg
 tam dⁱ sic op^o m
 a ad tal' terribilia
 sunt q^uo et hoc modo
 uirtut' contingere
 eris spectabilem n^o
 ali' et a uirtutibus

Evangelium Dominica 1^a Adventus

3^a

In nobis dignatus fuerat esse. et citaret q³ vel
 iuxta n^{am} similitudine ad sui amore etc.
 Aug⁹ l. 2. de consensu evangelist. 3^a apud
 Mald. in c. 8. Matt. ut exemplum p^{er}beret humili
 tatis h^{ic} in appello, quia h^{ic} a se nec et n^{on} ab
 alio appellatur filius h^{ic} magna modestia
 indicat^{ur} est, in scriptura m. h^{ic} loquel^{ur} m^{od}
 p^{er}asim n^{on} habet candor, qui h^{ic} h^{ic} terra
 filius s^{ecundum} illa opprobrii h^{ic} uti p^{er} h^{ic}
 p^{er}bat Brado in 2° Zoch. c. 2. u. 1. quid^{em} homo
 quod memor es eius.

Christus ad se
 dicitur celo
 comparabit.

Ad 3^{am} suar. tom. 2. in 2. p. d. 553 affi
 matue, p^{er} tam^{en} ex teptu. tum ex iudicio urti
 futuro in quo Christus erit Judex ut videbitur.

In q^uo loco
 ut Christus non
 fuerit.

Ad 4^{am} ita venturus ut vere et corporaliter
 est celo ampyreo sit descendurus in hunc mundum
 subluare est contra Orig^{enem}. l. 24 in Matth. c. 9
 sententi aduentum hunc n^{on} fore corporale sed spi
 rituale manifestat^{ur} qua fiat mentibus o^mnⁱ
 indicandoru^m sed orig^ois convincitur ex sermone
 Eclogie fundato in symboli apostolici articulo inde
 venturus est iudicare uenturus a. e. in hunc
 mundum subluarem, t^{un} quia ut de torrente in
 uia biberat, par erat, ut et ibi caput exaltaret,
 et triumphum suae uictoriae ostenderet in terra
 ubi iudicaturus erat, t^{un} quia ut in inferno vel
 celo fieret u^{el} decuit, n^{on} prius quia iusti eo dede
 cendi fuissent, n^{on} posteriori q^ua damnandi conueni
 itaq^{ue} factu^m ut o^mn^{es} iudicandi semel p^{re}sent^{es} forent.
 Ad 5^{am} duae sunt sententia q^ua a se sit locus illu^s

Rursus ci
 deo noli Josaphat
 p^{er} h^{ic} n^{on} a monte
 dit 48. q. 1. r. 4. l.
 Antiochus q^u 4. l. 1.
 qui Jodo s habere
 h^{ic} eos in uallen Jo sa
 hanc uallen negat
 n^{on} est ita interpretat
 ad h^{ic} terra q^u p^{er} p^{er}
 iare propheta p^{er}
 noiam alius q^u
 h^{ic} q^u p^{er} a h^{ic}
 si nullo Josaphat q^u
 q^uo saluare^m a ant
 h^{ic} p^{er} h^{ic} h^{ic}. Nec
 m^odica inter
 minorat, quod ut p^{er}
 caue, ut magis
 h^{ic} iuxta uolunt
 expl^oretur. h^{ic}
 q^uo ad h^{ic} h^{ic}
 h^{ic} h^{ic}, q^uo iudicand
 h^{ic} h^{ic} uolunt
 ut p^{er} h^{ic} consider
 et loco aery const
 q^uo et p^{er} h^{ic} a h^{ic}
 auerunt, q^uo con
 h^{ic} rapianbar h^{ic}
 h^{ic} h^{ic} h^{ic} in
 h^{ic} h^{ic}, p^{er} h^{ic}

Quæsitæ circa textum 17

esse ualle Josaphat, q̄ media interiaet inter Jher
 rosolymam et monte m. oliueti ita s. Th. in 4. "Judicium
 det 48. q. 1. u. 4. alb. ibille' salud. det. 47. a. 1. to Josaphat.
 Antoninus p. 4. hos uentioy cortex sequuntur ob locu
 qui Jolu s habetur Congregabuntur gentes et edu
 cas eos in uallem Josaphat et disceptabunt eis. 2. a.
 hanc uallem negat locu' esse quia locus Jolij
 n' est ita interpretandus, ilgunt n. n' nulli per
 ualle' terra, q̄ respectu cali uallij dici fit. nonnulli
 aiunt propheta modu' loquendi n' continere con
 neptionem alicuius uallij specialij sed denomina
 tione sumpta a Judicio in quoda' loco futuro ut idē
 nē uallij Josaphat quod uallij Judicij s̄ni. Accedit
 quod salda n' uentat in uallem Josaphat, sed ualle'
 diuisioy Judicij. Nec raō dē huius sentia, q̄ uallij
 interioria inter montem oliueti et Hierosolyma
 minor est, quā ut possit tanta' multitudinē hoīū
 capere, ut magister d. 48. alens. q. 25. memb. 3
 s̄ior sentia uelut p̄bior ē p̄ferenda si hoc modo
 applicetur: Chrus Dñs descendet q̄ dē n' t̄ri
 usq̄ ad uallij terra' tu' p̄ dignitatem et maie
 statem, agilitatibq̄ corporis gloriof' tal ut ab
 oībus facilius audiri et uideri queat, tu' q̄ a de
 ce Judicij considerare in om̄inentiōf' loco, sed usq̄
 ad locu' aēry constituti sup ualle' Josaphat quod
 ip̄s er sentit alens. oct 5. angeli, Hōīq̄z iusti
 non erunt, neq̄ consistēt in terra, sed una cum
 Chro rapiētur in aēra tu' q̄ iam hūc corpora
 gloriosa, tu' quia in deors' foret si iusti er̄ quoad
 aīam beati, p̄rupti cu' damnatij erent, indicat

Judicium
 factum in
 to Josaphat.

Chrus iudi
 cans in aera
 erit

sancti quoq̄
 et angeli

Aduentus
 esse op citaret q̄
 sui amore
 angelist. 3. q̄
 plura p̄ferat hē
 nū a se et n' d
 magna modestia
 hic loquel' d' nō
 ad hē hic terra
 iōiū uti p̄bri
 2. u. 1. quē dē km
 3. p. d. 553
 ex iudicio ut
 uidebitur
 et corporaliter
 in hunc mundum
 24 in matth. c. 23
 corporales sol p̄
 at mentibus oīū
 inuitur ex p̄uolū
 ap̄toliū dē uolū
 n̄tū a. ē in hunc
 uia uti de torrenti
 et ibi caput exaltat
 e ostēderet in ter
 qua ut in inferno
 q̄ quia iusti eo dē
 ga damnatū. con
 e semel p̄sentis for
 tia p̄ a ferit locu' illi

Ruxita circa textus 19

5o adventus hic continget extremo tempore... deus mundi spectati fm generacoib p' fertim hoium et consequenter aliam reru p' hoiem corditaru ita coi' fensu r'ctia in scriptura fu' datus. 3o de ordinaria rego nemini m' ha' uita constat quo tempore, anno, aut die futurus sit hic adventus ita cu' s. aug. l. 11. de' ciuit. 8. c. 53 et in psalms 6 et 89 Cyrillo Hierosolim. catechesi 25 p'be ep' responso Christi de hac re dignitaly q'rentib' dato Act. 1. nontaleu' sed qn' est ustru' noscu' tempora, uel momenta, q' p'fit futuru' diei iudicij. Nemo mor' de hac re dignitaly q'rentib' dato Act. 1. nontaleu' sed qn' est ustru' noscu' tempora, uel momenta, q' p'fit futuru' diei iudicij.

An u. a'iae Chri sit nota dig' illa et an ab aliquo beatoru' cognoscatur qui sit ad q'm ep' coi' q' affirmatiue p'bat s. th. 3 p. q. 10. a. 2. ex apocalypsi s' dignu' e' agnu' qui occisus est accipere diuinitatem et sapiu' v. o'cu' uti in corpore explorat q' existant uel existerent uel in no'a creaturae sunt cognitioe' r'ao ibi de' dat' ga' e' hoc scire ad cui' p'tinet statu' et cu' sciat qualiter oporteat iudicare cur n' sciat e' tempus iudicandi, cu' illud hoc mainy sit uti argumetatur s. Chrylost. hom. 42 in matth. ne' obstat huic responsioni locus apud s. Marc. cit' sensus. n. e' quod nec filius sciat ut alij dicat uel uellet ante tempus. ad 3m q' p'liu' e' q' n' sciant beator' n' cognoscere regulariter cu' nec iudicij p'futuru' sint, neq' sciant oia' f'ctue Chri' nec illa auctoritate d'icunt

Aduentus
aply. 3o soli
le. Josaphat, n' h'
multitudin'z, neq' uel
rent, sed si mal' occu
nati, Syon p' locu
a multitudine: uel
et mentis ab loc. e'
mitur, et finto fado
collocaturus e' in
dicandou', nec ex
poit uop' eius adiu'
hor modo coplu'
lura q' p'm inter
ar' ois interpretes
ys illu' locu' p'rae
sapienti' fima' h'c
est, contra' suar'
iustitiam ostendat
subiunxit, hor n'
s' in locis uell' h'ic
te h'ic in quo fit
de celo, sed paulo
ndu' colligitur q'
ura ubi co'iter p'
riciu' seu' h'atic
nulla sit r'ao cur
es' et iudicium.

Evangelium in die Advent

quatenus scilicet humanitati convenit prout veritas est
 cum personâ divina. Dicitur quasi quia sub alia rase
 dicitur et ordinario, quod scilicet Christus Dominus secundum
 humanitatem et summus sacerdos et rex fuit, ad cuius
 officium spectat esse iudex quoque in spiritualibus. Neque
 sequitur primo non fore propriam potestatem iudi-
 ciam cum non sit ad proferendum iudicium, sed tantum
 ad promulgandam sententiam ab eo aternitate lata
 a summo iudice pro. ff. n. recte à Suar. d. 57. s. 1.
 ut fiat promulgatio sententia a reo lata tunc est Christum
 proferendo sententiam iudicij proprie dicitur munus
 obire, quia ipso perfecte et infallibiliter hoc causam
 totius actionum humanarum, et regula legis
 aeterna iuxta meritum sunt agnoscere in aucto-
 ritate publicâ et hoc quidem ab unione hyposta-
 tica. 2° Hoc dictamentum practicum hunc vel illum
 tali premio vel pena dignum consideratis condicio-
 nibus et cum regula collatis 3° potest hanc voluntatem effica-
 care, et suo tempore hoc habebitque ut cuius tribuat
 vel pena vel premium pro merito. 4° hoc etiam
 ut homo in oes hoies dominium rase cuius sit imperare
 et cogere ad iusta faciendum ad cogere ad tribuendum
 cuius iuxta meritum 5° hanc voluntatem ut cuius iuxta
 tribuatur iuxta meritum sit ita alijs manifestare
 ut cogat ei parere et acquiescere plura ad iudicium
 proprie dicitur ad regnum unde licet simul promulget
 res iudicij sententia tunc hoc non facit tunc ut recitari, sed
 ut imperans. 6° potest parere ad responsionem sibi futuram
 est utile iudicium et in illo Christum iudex est futurus
 sibi rase humani pro animi sibi quoad primam partem

Quisita cu

quatenus scilicet humanitati convenit prout veritas est
 cum personâ divina. Dicitur quasi quia sub alia rase
 dicitur et ordinario, quod scilicet Christus Dominus secundum
 humanitatem et summus sacerdos et rex fuit, ad cuius
 officium spectat esse iudex quoque in spiritualibus. Neque
 sequitur primo non fore propriam potestatem iudi-
 ciam cum non sit ad proferendum iudicium, sed tantum
 ad promulgandam sententiam ab eo aternitate lata
 a summo iudice pro. ff. n. recte à Suar. d. 57. s. 1.
 ut fiat promulgatio sententia a reo lata tunc est Christum
 proferendo sententiam iudicij proprie dicitur munus
 obire, quia ipso perfecte et infallibiliter hoc causam
 totius actionum humanarum, et regula legis
 aeterna iuxta meritum sunt agnoscere in aucto-
 ritate publicâ et hoc quidem ab unione hyposta-
 tica. 2° Hoc dictamentum practicum hunc vel illum
 tali premio vel pena dignum consideratis condicio-
 nibus et cum regula collatis 3° potest hanc voluntatem effica-
 care, et suo tempore hoc habebitque ut cuius tribuat
 vel pena vel premium pro merito. 4° hoc etiam
 ut homo in oes hoies dominium rase cuius sit imperare
 et cogere ad iusta faciendum ad cogere ad tribuendum
 cuius iuxta meritum 5° hanc voluntatem ut cuius iuxta
 tribuatur iuxta meritum sit ita alijs manifestare
 ut cogat ei parere et acquiescere plura ad iudicium
 proprie dicitur ad regnum unde licet simul promulget
 res iudicij sententia tunc hoc non facit tunc ut recitari, sed
 ut imperans. 6° potest parere ad responsionem sibi futuram
 est utile iudicium et in illo Christum iudex est futurus
 sibi rase humani pro animi sibi quoad primam partem

Quaesita circa textum, 23

ex symbolis, Apertio Nicano Mthi: ipse scriptura
locis in quibus sermo est de iudicio post resurrectio
nem uilem futuro. Quoad 2^m partem scti Mat.
15. Felix hois uenturus est reddens unicuique. Obiectio qu
dicitur uel hoc iudicium supradictum erit uel partibus Judaeis
culare post mortem n^o erit admittere. f. 1° *Capitulum sup
Iudaeis.*
iudicium particulare admittere scti Mat. 1° ex car
renew fidelium fundata in script: ad Heb 9. Statutum
est oibus hoibus semel mori et post hoc a. iudicium
et quidem particulare iuxta coe 1° explicat
tionem. 2° ex eo quod de fides sic aias q^o ab o^o pto
pena q^o libera sunt statim recipere mercedem ex 2°
Cor. 5. q^o u. pto mortali obnoxia uel et ueniali
panas ex Luc. 16. Parua u. et pramiu sine ju
dicio n^o datur. Ex quo sequitur q^o hoc iudicium ita
fieri in morte uel sententia fiat nota unicuique de da
natis et beatis n^o est difficultas, reus a. n. copius
effectum sententia uel notitia perpetua damnationis
Iudaeis. de constituto in purgatorio constat hinc
quod norint se n^o esse in statu damnatoru hoc
ipso quod n^o desperant n^o blasphemant & 2° in
de atibus pueroru sine baptismo de eidentiam
scti quod cognoscant se in statu, que post mortem
consequuntur damnari. 3° nec in tempore antecede
te in statu mortis, quia in illo sit adhuc pariter
homo nec in immortalitate subsequenti in statu mortis, q^o
in eo uel uidee 2° in uisione ueluti panas
damni caret iam, sed in statu quo perit unio inter
aias et corpus profertur et manifestari sententia. Nec
obstant uisiones, uariae p^o iudicium hoc partim in

1^a Aduent.
nuerit uocat erit
ti quia sub alia re
Eul domini p^o uide
de et rex fait ad uie
in spiritualibus, q^o
potestatem p^o iudic
iudicium, sed hanc
o^o at^o nitate late
a suar. d. 57. 1°
1° lata h^o h^o
proprie dicit n^o uas
libiliter h^o caper
et regale legis
gnitioe uel aucto
uione hypost
hanc uel illum
considerat uel conditio
h^o uolunt efficac
q^o ut uis h^o uideat
apito. q^o h^o etiam
ave uis fit p^o p^o
deoz, ad tribuend
uolunt ut uis q^o uideat
a alijs manifestat
plura ad iudicium
de licet final pronon
fuit h^o ut uideat
reponit h^o p^o iudic
h^o iudicium e futur
quod p^o iudicium

Quaesita circa textum

25

qui boni, qui mali fuerint in vita, cum saepe boni pro malis, mali pro bonis habeantur. q^a ut ostendat h^{oc} toti mundo providentia sua vestigia simul fuisse, qua malis bona et prospera concessit, bonis u. subitane tribulationes et crucis.

Quaeritur 7° quibus dicatur haec verbi His autem fieri in sequentibus ad.

R^{espondeo} d^{icitur} partim discipulis, partim iis uirtibus q^{ui} illo extremo tempore uiuent, ita ut sensus sit adestant alij pro timore, nos u. discipuli mei et o^mnes iij, q^{ui} iusti tu, q^{ui} haec signa erunt uiuent ne timeat, sed respicite in calas firmasq^{ue} de redemptione ur^{is} spe facti gaudeat quoniam uia redemptio appropinquat, et qualis redemptio corporis et aia respectu cora^m, q^{ui} uiuent tu hor^{um} ipso quod ex mundi huius periculis, malisq^{ue} tribus in summa gloria corporis, aiaq^{ue} sint redimendi. respectu discipuloru^m uero corporis tui eo inso quod respectu huius redimenti sint a captiuitate mortis et corruptione, ita restra Bartradiu^m.

Quaeritur 8° de similitudine a ficulnea depuncta quorsu^m afferatur prius qua^m respondeatur nota uarietatem inter euangelista^s. Math^{aeus 24 sic h^{oc} ab arbore ficu^m dixit para^{bola} uota cu^m iam ramus eius t^{er}ren fuerit, et folia nota scitis q^{uia} prope est aetas, ita et Mar^{cus 13 idem penes uerbi^s exceptis ultimis q^{ui} sic habet, cognoscitis q^{uia} in ipso sit aetas; Luca^s u. ait et dixit illis similitudines videte ficulneam et o^mnes arbores, cu^m producent ial ex se fructus scitis quoniam prope est aetas, q^{uia} etiam eodem}}

Rursita circa textum

27

circa Hieronymum et Bedam licet aliorum applicatio
 possit et habere locum Maldonati in Matth. qui
 dicit mundum ut senex sit ante quam mundus fini
 atar Theophilacti, quidam ibidem, q. d. dicitur hoies
 fideles originis, q. hoies novi testamenti dicit et nō
 nullorum, q. d. dicitur specialiter Judaeos, illorum tñ
 applicatio q. haec verba Amen dico vobis q. d. dicitur
 de uastatione urbis Hierosolē, quasi fiet Christus
 a iudicio extremo transiet ad hanc uastationem
 hic, mihi dicitur, si n. reliqua huius euangeli
 spectant ad iudiciū cur nō sit haec uerba, sentit
 tñ Ita Abulensis in Matth. 24 q. 197. Barronius
 tom 1. amalianum. ad 3. q. d. dicitur applicatio
 quam deditur sit d. dicitur transiens p. amikulae
 vel p. corruptionem substantiale, prout opponitur
 generationi, sunt tñ q. d. dicitur fiet s. Hieronym.
 Haymon, Beda caelum et terras immutabunt
 uerba a. mea n. nra applicatio ueluti commodior
 ut probari op. ut Luca facilius ē caelum et terra
 transire, quā de lege unū apicē cadere.

Conceptus pro conuione

Quantū timentus sit dicitur quatenus ē futurus
 iudex, hunc conceptū fusi dederunt Parad.
 tom. 3. l. 10. c. 9. Francij. Garcia, tom. 2.
 dicitur. 128 et 129 Stapletonus in promptuario,
 dicitur p. aduentus. Dietz tom 3. Concordia, Concord
 p. 29. et 30. in p. dicitur aduentus beatus

Euang. Snican^e Aduent^u

et ap illo Kopentim in synopsi Snicæ citatæ.

Quanta sit deus misericordia in pramonitua ante ultimos peccatoris deducitur fugius a Cōsto ro Snicæ p. aduentus concione. p. 3us

Qualia signa sint at que significant sunt si qua pandant misericordiam deus iustitiam deus virtus interitus mundi, eternitatis, pulchre deducit hunc conceptus Reserui apud citatum Cōhentim. 4us

Quantum et quale malum sit peccatum cui causet tam terribilisa, pntqz signa ha postmodum spiritualiter declarari obscurat in extremo die iudicij solum Chri misericordiam, Lunam, & Virginis patrocinium, stellas sanctorum intercessionem, virtutes calorū mouebantur Angelorum protectio opūbie, sol et Chrius signa zodiaci spiritualis misericordiam Arietis scilicet, Virginis Canceri et Leo pntititiae et severitatis, Libra scilicet Leonis et p. corret qz in furore montium fundamenta comburent, videatur Reserui apud cie p. 3. Qui plura uolet de die iudicij eius qz timore legat ex 21 Gregoriū 1. 3. moral. 10 Chrysost. ad egypticis partib. de cultu. faminarū. Hieron. epistola ad amicum. Aug. tom. 10. serm. 45. et de contributione cordis c. 6. Kern. serm. Hug. de S. Vult. 1. q. de ara ex scholasticis uero supplementis S. Th. q. 73. a. 2. et 90. a. 1. 3. et in summa p. 1. q. 113. a. 4. 1. q. 2. q. 7. a. 4. et q. 42. a. 2. et 5. Bonau. tom. 2. opuscul. in introduci. p. hac Dominica,

icax^a Aduer
synopsi breuiter ubi

cordia in praxione
deducitur fuzij a
ione pa

a significent par
dia d'3 iustitia b
ternitatis, palchri
fery apud citatur

si iustum est cas
na ha postmo d'ia
at in extremo die
les, Lunam, & fuzij
intercessionel d'ia
lorul proteho opa
rai spirituali mi
y Camu u sed fuz
et Leonis p'curat
metta comburet

p. 3. Qui plara
3 timore legat op
5. 10 Chrysol. d'ia
arud. Hieron. epla d
45. et de contribun
ug. de 5. vult. l. q. de
pplementu s. Th. q. 7
na p. 1. q. 113. h.
a. 2. et 5. h. cora
et. y hac Dominum

Quarta Circa Tertium.

Benedictus Fernandez in c. 6 Gen. et 5^m et 12^m
et 14^m Anton. Fernandez uisione p. 1. et 24^a m. 1.
de apparitionibus. Cornel a Lapus in Paulum,

